

naš kraj. Tržani, kakor tudi ljudje iz bližnje in daljne okolice, so vsakokrat do kraja napinili obširen, za to nalač napravljen prostor. Točno izvajanje igre, velik razsvetljen križ nad cerkvenimi vrati, različnobarvana razsvetljava na odru, mogočen »glas božji« iz cerkve, glasba in petje v cerkvi, zvonjenje v zvoniku, krasna scenerija in obleka itd., vse to je vzbujalo med gledalci veliko zanimanje, občudovanje in priznanje. Vsakemu človeku je igra posnela v dno duše. Vsa čast našim igralcem in igralkam in vsem sodelovalcem, ki so se neustrašeno prijeli težkega in ovir poinega dela, ki ga je zahtevala ta prireditve. Ves teden so trajale priprave. Igrali in igralke so podali svoje vloge veseljno prav dobro. Posebno pohvalo je žel Slehernik (Platovšek Vilko) s svojim izvrstnim, povsem igralsko-umetniškim nastopom. Strah in grozje povzročila Smrt (Mrevlje Linko) s svojo masko in odločno mrtvaškim glasom. Za veselo razpoloženje je poskrbel posvetni Prijatelj (Cesar Fr.), ki nikakor ni hotel z njim na drugi svet. Pomembna in odlična v igri je bila Vera (Remše Nata) in Krepot (Remše Silva). Hvala Bogu, ki nam je dal ob vprvoritah tako lepe in mirne večere, da se je lahko vse tako nemoteno vršilo. Čisti dobiček se je porabil za potrebe domače župnijske cerkve. Krasna umetna slikarija v cerkvi se bo osnažila in stene deloma na novo poslikale, tako da bo hiša božja zopet lepa in snažna kot nova. Katoliška mladina, le tako naprej po potu izobrazbe in poštenega razvedrila.

Kmetje iz mariborske okolice znajo!

Sadjarska podružnica v Št. Petru pri Mariboru je priredila že lansko jesen hvalevredno in dobro izpadlo razstavo sadja pri Unionu v Mariboru. Z lansko razstavo je zanimala za izborno pozno sadje iz mariborske okolice inozemski trg. Šentpeterska podružnica pod spremnim vodstvom g. Mihaela Kovaciča je dala tudi letos pobudo za kmetijsko razstavo v Mariboru, ki je bila pri Unionu na vpogled dne 29.

Japenci na Balkanu.

V zadnjem času je prišla iz Indije v Kairo v Egiptu večja skupina japonskih trgovcev. Tu bodo osnovali središče za svojo trgovino, predvsem za Balkan. Zlasti hočejo uvažati v balkanske države razne tekstilne izdelke. V zadnjem času so se japonski izdelki po kakovosti zelo popravili, cena je pa še vedno taka, da lahko konkurira vsem našim domačim izdelkom.

—

Največji strešni vrt.

Ameriško velemesto Njujork poseduje največji strešni vrt na svetu. Za napravo tega vrta so rabili 1500 ton vrtnje zemlje in 100 ton kamenja. Vrt

30. septembra in 1. oktobra. Res lepo prirejena razstava je obsegala 11 oddelkov: sadjarstvo: vinogradništvo z vinsko poskušnjo, poljedelstvo, travništvo, vrtnarstvo, cvetličarstvo, gozdarstvo, čebelarstvo, perutninarnstvo, kmetijske stroje in podučni oddelek.

Največ zanimanja je vzbujal sadjarski oddelek, katerega so priredile sadjarske in kmetijske podružnice iz mariborske okolice in iz Slovenskih goric. Šentpeterska podružnica je postavila na razstavo 500 zabojev najlepšega sadja in ima na prodaj 25 vagonov najboljših namiznih jabolk. Šentpeterčani so tudi letos pokazali v polni me-

ri, da so strokovnjaki v sadjarstvu in znajo zanimati za svoje izborno blago domači in inozemski trg.

Na razstavi je bil dalje zelo posrečeno urejen podučni oddelek — dele vinarske, sadjarske in gozdranske mariborske šole.

Perutninarska razstava je pokazala stanje reje štajerske kokoši.

Mariborska kmetijska razstava je bila res dobro prirejena, podučna in je pokazala, da se zna naš kmet-sadjar samostojno postaviti s svojim sadnim pridelkom!

*

Zgornja Polkava. Umrla je Alba Fideršek, stara komaj 16 let. Ko so se oglasili zvonovi dne 20. septembra, ob pol štirih popoldne, so se marsikateremu zasoleze oči. Prav mnogi bi jo radi bili spremljali na zadnji poti, pa ni bilo mogoče, ker so se njeni zemeljski preostanki položili k večnem upočitku v Mariboru. Draga Albina, mi smo te v duhu spremljali vprav tako, kakor če bi bila pri nast. Za teboj ne žalujejo samo starši in sorodniki, marveč celo okolica, ker si bila jako priljubljena. Počivaj v miru!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Zavratna bolezzen je pretrgala nit življenja pridni mladenki Zemlič Antoniji iz Crmljenšaka. Rajna Tonika je bila ugledna Marijina družbenka ter pridna delavka. Vsak, kdor jo je poznal, jo je moral vzljubiti. Pokopana je na Ptaju, ker je umrla v bolnici. Počivaj v miru, draga sreca! — Zadnjo nedeljo v septembру smo obhajali god farnega patrona in blagoslovitev novih orgel, katere nam je mojstrsko zgradil naš g. organist. Delo je pravi umotvor. G. organist si je s tem postavil nevenljiv spomenik. Bog živi g. organista!

Lastomeri pri Goraji Radgoni. Dne 20. septembra smo spremili k večnemu počitku Mart. Roškarja, bivšega kmeta na Cafokovem gruntu.

Leta 1885 se je oženil z Katarino Črešnarjo, hčerko Jurija Črešnarja. Svojo kmetijo je dal že pred leti svojemu sinu Antonu, sam pa si je pridržal nekaj posestva, da bi v miru živel in v vsakdanjih skrbeh takoj živel, da bi ne bil nikomur v breme. Ni mu bilo usojeno, da bi bil obhajal zlato poroko, ker mu je žena umrla pred tremi leti. Bil je še zdrav in krepek, pa ga je zadela neprtičkovana huda nezgoda, neprevidno je ravnal z dinamitno patrono, ki je eksplodirala in mu zlomila nogo nad koleno in prišla je smrt. Pokojnik je bil znana osebnost, spoštovan kot napreden gospodar; v njegovi hiši si našel gospodarske liste, podpiral je le slovenski tisk. Bil je dosmrten ud Mohorjeve družbe, od mladih let stalen načrnik »Slovenskega gospodarja« in »Slovenca«. Vnet je tudi bil za procvit slovenskega zadružništva ter je kot ustanovitelj in odbornik gornjeradgonske Posojilnice sodeloval do smrti. Svoje verske dolžnosti je vršil vestno. Vsa župnija se je poslovila pri odprttem grobu od moža, ki ga je domači župnik postavil na vzočim za zgled v delavnosti, domoljubnosti in vernosti.

Vitanje. Tudi pri nas, kakor po celi Sloveniji, občutimo močno sedanje gospodarske krizo. Raznovrstni les, ki je glavni vir dohodka našega Pohorja, ima smešno nizko ceno, tako da se kmetu, ki ga proda, komaj vožnja poplača. Toda za davek mora biti. S prodajo lesa pa mora lastnik lesa kriti tudi razne druge potrebščine, to je v prvi vrsti zavarovalni-

na prodajalno, kjer mora plačati vse dragi in takoj v gotovini, če hoče izrabljati dijamantno najdišče na svoj lasten račun in dobiček.

Oprema prostega ali samostojnega iskalca je po možnosti priprosta. Razven potovalne oblike, močnih čevljev z usnjatimi gamašami — domačini večkrat niti teh nimajo — še ima seboj eno delovno obleko in dvojno perilo, da se vsaj lahko preobleče. Dalje dva lonca za kuhanje fižola ter riža, par odej in spalno mrežo. Poleg tega še nekaj zaloge fižola ter riža, sladkor, kavo ter sol. Če ima svojega konja, še nekaj koruze za konja. Njegovo orodje tvorijo: enkrada, rallo in batea. — Enkrada, motika, služi za razrahlanje gramoza. Tako zvan rallo je lesen zabor. Visok je 10–12 cm, dolg 1 m, širok pol m. Pločevinasto dno je enakomerno preluknjano ter tvori rešeto. V rallu izpirajo nakopani pesek. Večje kamenje odstranijo z roko, kar pa preostane, vsiplje iskalec v bateo. Batea je lonec, katerega suče voda v krogih. Liki v vrtuljaku sukani pesek se med seboj razloči po teži. Dijamanti so najtežji in radi tega obležijo najbolj na dnu. Od časa do časa odmeče delavec iz bateje zgornjo plast, ki je brez vrednosti. Označeno postopanje nadaljuje tako dolgo, dokler preostane le še malo peska v bateji in tega skrbno preišče glede dijamantne vsebine.

Pri opisovanju pravega iskalca dijamantov ne smemo pozabiti na njegovo orožje: težak nož za trebljenje grmovja, samokres ter puško. Razmeram in podnebju odgovarjata najbolj revolver na boben in karabinka.

Če še poseda dijamantni rudar šotor, potem je njegovo življenje v divjini bistveno olajšano. Pod označbo »šotor« je treba razumeti 4 m dolgo, 2 m široko in za vodo neprodirno platno. Razprostrto na palicah ali med dvema drevesoma tvori dobro obrambo napram dežju ter rosi, ki pada tukaj pred vzhodom sonca v znatnih količinah.

Značilna je še pravica, ki dopušča, da lahko vsakdo brska za dijamanti in to po vrtih, dvořiščih in celo pod tujimi prebivališči. Lastnik koče je v takem slučaju prisiljen, da se izseli brez odpora. Pod njegovo hišo najdeni dijamanti so last najditelja.

Povsod ob bregovih reke leži raztrošeno orodje, večji in manjši kipi peska. Nobenemu niti na misel ne pride, da bi stegnil roko po tuji lastnini v trdni zavesti, da bi ga v takem slučaju doletela sigurna smrt.

Če jezdijo po pokrajini ob Rio das Garcas, boš lahko podil konja cele dneve po površinah, kjer je vse polno dijamante vsebujočega peska. Nehote se boš vprašal: Zakaj tač tukaj boljše ne